

Retningslinjer for innkjøpsordningen for norsk skjønnlitteratur

(Vedtatt i Norsk kulturråd 10.12.14)

1. Formål

Formålet med innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur er at det blir skrevet, utgitt, spredt og lest ny norsk skjønnlitteratur. Kulturrådet stiller et minstekrav til utgivelsenes kvalitet og innkjøpet skal samlet sett bidra til at norsk litteratur blir publisert i stor bredde.

2. Vedtaksmyndighet og høring

Kulturrådet har den endelige vedtaksmyndighet for innkjøpsordningenes utforming, men forfatter- og utgiverorganisasjonene skal høres før vesentlige endringer i retningslinjer og/eller betalingsmodeller blir vedtatt.

3. Definisjoner

a) Med «skjønnlitteratur» menes utgivelser innenfor sjangrene roman, novelle, kortprosa, lyrikk, dramatik og bildebok. Utgivelser som har et overveiende faktabasert eller faglig innhold, vil normalt ikke falle inn under ordningen, med mindre de har et tilstrekkelig dikterisk preg.

En utgivelse skal fremstå som et helhetlig skjønnlitterært verk. Dette gjelder også bildebøker og andre utgivelser med betydelige visuelle innslag. Antologier innenfor de nevnte sjangrene kan kjøpes inn.

Tilrettelagt litteratur for lesesvake (med enkelt innhold) vil ikke behandles under innkjøpsordningen for skjønnlitteratur.

b) Med «bildebok» forstår vi her enten ei bok som formidler innholdet bare gjennom illustrasjoner (tekstløs bildebok) eller ei bok der det er illustrasjon(er) på hvert oppslag, og der de til sammen utgjør minst 50 prosent av omfanget.

c) Med «ny» menes bøker som kommer ut som originalverk. For dikt- og novellesamlinger kan under halvparten av innholdet være trykket tidligere, men utgivelsen skal fremstå som et helhetlig nytt verk. Posthume utgivelser som ellers innfrir kravene, godkjennes som nye inntil to år etter forfatterens død. Dersom et originalverk kommer ut som p-bok og e-bok innenfor samme kalenderår, skal søknaden gjelde for innkjøp i begge formater.

d) Med «norsk» menes i denne sammenhengen utgivelser skrevet på bokmål, nynorsk eller dialekt. Norskkravet anses innfridd for bøker oversatt til norsk fra samisk og andre språk såfremt det er en originalutgivelse. Gjendiktninger av lyrikk til norsk anses som originalverk.

4. Énbokregelen

En forfatter kan i utgangspunktet kun ha påmeldt én bok for voksne og én bok for barn og unge til innkjøpsordningen hvert kalenderår. Begrunnet søknad om dispensasjon fra denne regelen må søkes av forlagene i forkant av den første utgivelsen.

5. Krav til søknaden

Norske forlag og utgivere kan søke om innkjøp. En søknad består av søknadsskjema og bok. Søknadsskjemaet må sendes inn før boka kommer ut og innenfor oppgitte frister for at boka skal bli godkjent for behandling. Navn på forfatter og redaksjonssjef (eller tilsvarende) skal oppgis på søknadsskjemaet. Dersom dette er samme person, må et vedlegg som dokumenterer at utgivelsen har gjennomgått en uavhengig redaksjonell kvalitetskontroll følge søknaden. Dokumentasjonen skal bestå av en kort uttalelse fra konsulenten som skal ha gått gjennom manuskriptet før utgivelse.

6. Søkerkategorier

Søkerne kan velge én av to kategorier. Kategorien som oppgis ved første påmelding i et kalenderår skal brukes på samtlige søknader fra forlaget resten av kalenderåret.

Kategori 1: Forlag under kategori 1 skal levere bøker på utgivelsesdato til Kulturrådets distributør, som sørger for videre utsending til folkebibliotekene. Samtidig som bøkene leveres til distributøren, skal leseeksemplarer sendes direkte til riktig vurderingsutvalg. Beskrivelse av leveranse av henholdsvis e-bøker og papirbøker finnes på Kulturrådets nettsider. Samtidig som bøkene leveres, kan faktura sendes Kulturrådet. Dersom bøker og faktura ikke er levert senest 14 dager etter utgivelsesdato, anses påmeldingen som annullert. Begge leveranser skal være fra utgivelsens førsteopplag.

Dersom forlaget i søknadsskjemaet markerer at utgivelsen er et tvilstilfelle med tanke på sjanger eller primærmålgruppe, kan boka bli behandlet på samme måte som for bøker utgitt av forlag under kategori 2, med unntak av krav om innbetaling av gebyr. Forlaget skal sende boka til det utvalget det mener er mest relevant. Etter vurderingen kan utvalget på eget initiativ sende boka til vurdering i et annet utvalg.

Kategori 2: Forlag under kategori 2 skal sende leseeksemplarer direkte til det vurderingsutvalget som skal behandle boka samt ett eksemplar til Kulturrådets administrasjon. For å få boka behandlet, skal det betales et administrasjonsgebyr til Kulturrådet på kr 10 000. Kontonummer finnes på Kulturrådets nettsider. Når en utgivelse er behandlet av vurderingsutvalget, vil forlaget få beskjed om boka blir innkjøpt eller ikke. Dersom boka blir innkjøpt, skal bøker innen 14 dager sendes til Kulturrådets distributør. Beskrivelse av leveranse av henholdsvis e-bøker og papirbøker finnes på Kulturrådets nettsider. Samtidig som bøkene leveres, skal faktura sendes Kulturrådet.

7. Vurderingsprosessen

Påmeldte titler som innfrir de formelle kravene, blir behandlet av ett av fire vurderingsutvalg:

- Vurderingsutvalget for prosa behandler romaner, noveller og kortprosa (inkl bildebøker med overveiende prosatekst) med voksne som den primære målgruppe.
- Vurderingsutvalget for lyrikk behandler lyrikk (inkl. gjendiktninger og bildebøker med overveiende lyrisk tekst) med voksne som den primære målgruppe
- Vurderingsutvalget for dramatikk behandler dramatikk, filmmanus og tv-manus (for barn, unge og voksne) .
- Vurderingsutvalget for barne- og ungdomslitteratur behandler prosa (romaner og noveller), bildebøker og lyrikk med barn og unge som den primære målgruppe.

Ved tvil om sjanger eller primærmålgruppe skal utgiveren melde på utgivelsen til den ordningen og sende den til det utvalget den mener er mest relevant. Tvilstilfeller skal merkes i søknadsskjemaet. Hvert vurderingsutvalg består av minst fire medlemmer som oppnevnes av Kulturrådet for to år av gangen og med mulighet for gjenoppnevning. Utvalgene skal representere en bredde i litteratursyn og kunnskap om ulike sjangre. I tillegg til de fire medlemmene, oppnevnes en suppleant som kan tre inn dersom det ordinære utvalget mener det er tvil om kvaliteten på den påmeldte tittelen innfrir kravene som retningslinjene stiller. Utvalgene kan også innhente faglige konsulentuttalelser, som for eksempel for gjendiktninger. Relevante organisasjoner og foreninger på litteraturområdet vil bli bedt om å komme med innspill og forslag til utvalgsmedlemmer i forbindelse med oppnevningen av vurderingsutvalgene. Adresselister til vurderingsutvalgene følger som vedlegg 1.

I diskusjonen om minstekravene til kvalitet skal hver tittel vurderes innenfor sin sjanger. Utvalgene skal blant annet legge vekt på om de påmeldte utgivelsene

- fremstår som helhetlige litterære verk
- innehar tilstrekkelige kunstneriske, språklige og håndverksmessige kvaliteter
- har vært underlagt et nødvendig redaksjonelt arbeid

Vurderingsutvalgene er delegert vedtaksmyndighet fra Kulturrådet. Utvalgene kan på eget initiativ ta opp igjen bøker til behandling. Lister over behandlede bøker skal legges fram for Kulturrådet til orientering.

8. Betaling

Kulturrådet betaler ett beløp direkte til forlaget for hele innkjøpet. Beløpet skal fordeles mellom forlag og forfatter på bakgrunn av sjangerspesifikke betalingstabeller, som følger som vedlegg 2. Beløpene som oppgis i betalingsmodellen kan justeres årlig, og vil være avhengig av Stortingets budsjettbehandling for hvert år.

Dersom Kulturrådet kjøper inn en bok i en annen kategori enn den er påmeldt i, vil forlaget få direkte beskjed om hvordan eventuell utligning av utestående beløp fra enten Kulturrådet eller fra forlaget skal gjøres.

Utgivelser påmeldt av forlag under kategori 1 vil bli forhåndsbetalt med hele beløpet til forlaget. Dersom boka ikke blir kjøpt inn, skal *forlaget* betale tilbake hele innkjøpssummen og 50 % av det øremerkede forfatterhonoraret.

9. Tilgjengeliggjøring i folkebibliotekene

Bøkene som kjøpes inn, tilgjengeliggjøres for norske folkebibliotek både som papirbøker og e-bøker. Bildebøker kan leveres kun som papirbøker. Fordelingsnøkkelen for antall bøker og bibliotek som skal motta dem, følger som vedlegg 3. Folkebibliotekene skal ivareta og gi tilgang til de innkjøpte bøkene i minst fem år.

Kulturrådet inngår avtaler med distributører for papirbøker og e-bøker, der blant annet digital sikkerhet vil tillegges stor vekt.

10. Aksept

Ved søknad erkjenner og aksepterer søker de vilkår og betingelser som fremgår av søknadsskjemaet og retningslinjene som hører til innkjøpsordningen.

VEDLEGG 1 – MEDLEMMER AV VURDERINGSUTVALGENE

Legges fram i R1/15.

VEDLEGG 2 – BETALINGSTABELLER

PROSA VOKSEN – 703 P-BØKER OG 70 E-BØKER

Format og målform	Forfatter *	Forlag	Faktura til Kulturrådet
P-bok	70 000	110 000	180 000
Tillegg e-bok	0	+ 32 000 (6400 kr MVA)	212 000

LYRIKK VOKSEN – 703 P-BØKER og 70 E-BØKER

Format	Forfatter *	Forlag	Faktura til Kulturrådet
Kun p-bok	60 000	78 000	138 000
Tillegg e-bok	0	24 000 (4800 kr MVA)	162 000

DRAMATIKK VOKSEN OG BARN OG UNGE – 703 P-BØKER OG 70 E-BØKER

Format	Forfatter *	Forlag	Faktura til Kulturrådet
Kun p-bok	50 000	70 000	120 000
Tillegg e-bok	0	22 000 (4400 kr MVA)	142 000

BILDEBØKER VOKSEN FIREFARGET – 703 P-BØKER

Format	Forfatter *	Forlag	Faktura til Kulturrådet
Kun p-bok	70 000	100 000	170 000

BILDEBØKER VOKSEN SVART HVITT – 703 P-BØKER

Format	Forfatter *	Forlag	Faktura til Kulturrådet
Kun p-bok	70 000	70 000	140 000

PROSA/LYRIKK BARN OG UNGE- 1480 P-BØKER OG 70 E-BØKER

Format	Forfatter*	Forlag	Faktura til Kulturrådet
Kun p-bok	95 000	130 000	225 000
Tillegg e-bok	0	13 000 (2600 kr MVA)	238 000
Tillegg nynorsk uten e-bok	5000	10 000	240 000
Tillegg nynorsk med e-bok	5000	10 000	253 000

BILDEBØKER BARN OG UNGE FIREFARGET – 1480 P-BØKER

Format	Forfatter*	Forlag	Faktura til Kulturrådet
Kun p-bok	95 000	125 000	220 000
Tillegg nynorsk	5000	10 000	235 000

BILDEBØKER BARN OG UNGE SVART HVITT – 1257 P-BØKER

Format	Forfatter*	Forlag	Faktura til Kulturrådet
Kun p-bok	95 000	125 000	220 000
Tillegg nynorsk	5000	10 000	235 000

*Innbakt i forfatterhonoret ligger eventuelle honorarer også til illustratør, gjendikter, o.l. Samme fordelingsnøkkel skal benyttes som i kontrakt inngått mellom forlag og opphavsmenn.

MVA for e-bøker er oppgitt i hver enkelt betalingstabell som inneholder e-bøker. MVA må fremgå på innsendt faktura.

VEDLEGG 3:**FORDELING AV 703 PAPIREKSEMPLARER VOKSENBØKER**

Antall innbyggere i kommunen	Antall kommuner	Antall p-bøker per kommune	Antall p-bøker totalt
>500 000	1	25	25
100 000 – 500 000	4	11	44
50 000 – 100 000	10	6	60
30 000 – 50 000	12	4	48
20 000 – 30 000	25	3	75
10 000 – 20 000	60	2	120
– 10 000	316	1	316
Totalt folkebibliotek			688
Stortinget			1
Nasjonalbiblioteket			1
Kulturrådet			1
Utenriksstasjoner			12
Totalt			703

FORDELING AV 1480 PAPIREKSEMPLARER BARN OG UNGE

Antall innbyggere	Antall kommuner	Antall p-bøker per kommune	Antall p-bøker Totalt
>500 000	1	51	51
100 000 – 500 000	4	14	56
30 000 – 100 000	22	10	220
10 000 – 30 000	85	6	510
- 10 000	316	2	632
Totalt folkebibliotek	428		1469
Stortinget			1
Nasjonalbiblioteket			1
Kulturrådet			1
Utenriksstasjoner			8
Totalt			1480

FORDELING AV 70 E-BØKER PÅ FYLKESNIVÅ, VOKSEN OG BARNE- OG UNGDOMSBØKER

Antall innbyggere	Antall fylker	Antall lisenser per fylke	Antall lisenser totalt
300 000 <	5	5	25
200 000 – 300 000	3	4	12
> 200 000	11	3	33
Totalt	19		70